

TVIRTINTU
Viešosios įstaigos Centrinės projektų
valdymo agentūros
Viešosios ir privačios partnerystės skyriaus
VPSP ir pirkimų grupės vadovė laininai einanti skyriaus
vadovo funkcijas Neringa Pažūsiene

2022 m. birželio 21 d.

**(VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS PROJEKTO PAGRINDINIŲ DUOMENŲ IR IŠVADOS DĖL
PROJEKTO IR PARTNERYSTĖS SOCIALINĖS EKONOMINĖS NAUDOS FORMA)**

CENTRINĖ PROJEKTŲ VALDYMO AGENTŪRA

VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS PROJEKTO
[Kaišiadorių savivaldybės gatvių ir kelių infrastruktūros modernizavimas privačios partnerystės būdu (toliau – Projektas)]

Viešojo ir privataus sektorių partnerystės (VPSP) projekto pavadinimas

ĮGYVENDINAMO

[Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija (toliau – KRSA)]

Institucija, įgyvendinanti VPSP projektą

PAGRINDINIAI DUOMENYS IR IŠVADA DĖL PROJEKTO IR PARTNERYSTĖS SOCIALINĖS EKONOMINĖS NAUDOS

I DALIS

INFORMACIJA APIE INVESTICIJŲ PROJEKTĄ

1. Informacija apie investicijų projektą	
1.1. Strateginis dokumentas, pagrindžiantys projekto poreikius	Kaišiadorių rajono savivaldybės veiklos prioritetai patvirtinti Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2014 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. V17-13 (2018 m. kovo 29 d. sprendimo Nr. V17-49 redakcija) patvirtintame strateginiame plėtros iki 2023 m. plane. Veiklos prioritetas “Darnus teritorijų ir infrastruktūros vystymas”.
1.2. Sprendžiama problema / projekto poreikis	Pagrindinė projektu sprendžiama problema, - gerų susisiekimo techninių parametrų trūkumas Kaišiadorių rajono gatvėse. Pagrindinės priežastys: <ul style="list-style-type: none"> - KRSA lėšų trūkumas; - Auganti kokybiškos susisiekimo infrastruktūros paklausa; - Didelis įvairių transporto priemonių eismo srautų intensyvumas; - Išplėtos dviračių takų infrastruktūros trūkumas.
1.3. Tikslas ir siekiamas rezultatas	Projekto tikslas - užtikrinti Kaišiadorių rajono savivaldybės gyventojų mobilumą ir saugumą vietiniuose keliuose. Siekiami rezultatai: <ul style="list-style-type: none"> - Užtikrintas kokybiškas susisiekimas Kaišiadorių rajono gatvėse; - Kokybiška asfalto danga; - Gatvių apšvietimo įrengimas; - Lietaus nuotekų surinkimo sistemų įrengimas; - Eismo saugumo priemonių įdiegimas; - Šaligatvių įrengimas; - Dviračių takų įrengimas.
1.4. Nagrinėtos investicijų projekto įgyvendinimo alternatyvos	<i>Esamų inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas A technologija.</i> Gatvės danga įrengiama iš asfaltbetonio, pėsčiųjų takai – iš trinkelio, dviračių takai – iš asfaltbetonio; <i>Esamų inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas B technologija.</i> Gatvės danga įrengiama iš trinkelio, pėsčiųjų takai – iš trinkelio, dviračių takai – iš asfaltbetonio
1.5. Projekto ataskaitinis laikotarpis	17 metų
1.6. Pasirinkta alternatyva	<i>Esamų inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas A technologija</i>
CPVA išvada	

1. Paklausos ir pasiūlos / poreikio / prielaidų pagrindumas:

IP pateikiama, įvertinta ir išanalizuota viešosios paslaugos paklausa (gyventojų skaičius vertinant pastarųjų 5 metų statistinius duomenimis) bei pasiūla nurodant, kaip šiuo metu teikiama paslauga, su kokiomis problemomis susiduriama ir kokia finansinė našta tenka KRSA gerinant ir užtikrinant kokybišką ir saugų susisiekimą vietos gyventojams bei svečiams. Paklausos ir pasiūlos analizė parodė, nors ir per pastarąjį laikotarpį dėl natūralios kaitos ir migracijos KRSA mažėjo vietinių gyventojų skaičius, tačiau atsižvelgiant į faktinius duomenis, eismo intensyvumą nurodytose gatvių atkarpose ir gyventojų mobilumą galima daryti išvadą, kad egzistuoja viešosios infrastruktūros prieinamumo ir kokybės gerinimo paslaugų poreikis, ypatingai susijusių su saugumo ir tausojant energinius išteklius, mažinimu.

2. Tikslo ir rezultato atitikimas sprendžiamai problemai:

Tikslas yra suformuotas, atsižvelgiant į planuojamas spręsti problemas, o uždavinys nukreiptas į KRSA susisiekimą infrastruktūros techninių parametrų gerinimą ir modernizavimą.

Siekiami minimalūs rezultatai turi aiškiai sietis su sprendžiama problema, bei padėti pašalinti nustatytas problemos atsiradimo priežastis, jie turi paaiškinti, kaip ir kiek IP įgyvendinimas išsprendžia problemas, dėl kurių jį siekiama įgyvendinti, taip pat turi būti orientuoti į siekiamus paslaugos kokybės pagerėjimo arba (ir) prieinamumo padidėjimo pokyčius, kurie turi būti pamatuojami per paslaugos kokybinius ir (ar) kiekybinius pagerėjimo rodiklius. Šiuo atveju įvardinti siektini rezultatai nukreipti į infrastruktūros sukūrimą kaip fizinių rodiklių pasiekimą.

Nors siektinuose rezultatuose kiekybiniai ar kokybiniai parametrai neįvardinti, tačiau IP 2.3 dalyje detalizuotas investicijų projekto poveikis tikslinėms grupėms, kurios atliepia siektinų rezultatų parametrus, be to abiejų alternatyvų finansinėje ir ekonominėje analizėje poveikio mastą galima identifikuoti bei palyginti, skaičiavimais grindžiami tie patys užsibrėžti minimalūs poveikio rezultatai.

3. Pasirinkto analizės metodo pagrindumas ir principo pasirinkimas:

Abiejų IP alternatyvų rezultatai apskaičiuoti sąnaudų – naudos analizės (toliau – SNA) metodu, analizei buvo pasirinktas efektyvumo principas, kuris nusako, jog visomis nagrinėtinomis alternatyvomis siekiama tų pačių ar panašių rezultatų, o ekonominiu požiūriu pasirinkta alternatyva kitų alternatyvų atžvilgiu yra efektyviausia ir su paslaugos vykdymu susijusio siektino rezultato sprendimo būdas yra optimalus. IP nebuvo aprašytas nei analizės metodo nei principo pasirinkimas, tačiau abiejų alternatyvų skaičiavimuose buvo naudojamos vienodos prielaidos, todėl laikoma, kad pasirinktas analizės metodas ir principas yra pagrįsti tik iš dalies, tačiau didelės reikšmės alternatyvų nagrinėjime ir rodiklių vertinimui įtakos neturi.

4. Nagrinėtų alternatyvų korektiškumas. Pasirinktos alternatyvos pagrindumas:

Iš esmės, abi nagrinėtos Projekto alternatyvos technine prasme yra vienodos, skiriasi tik medžiagiškumas ir vertinant finansinius alternatyvų skaičiavimus abiejų alternatyvų rezultatai labai artimi, tačiau I alternatyva dėl medžiagiškumo tiek investicijų tiek išlaidų požiūriu yra sąlyginai pigesnė, o atlikus investicijas abiejų alternatyvų atveju poveikis būtų vienodas, todėl optimali IP įgyvendinimo alternatyva pasirenka pagal ekonominių rodiklių reikšmes. Vertinant projekto specifiką, nėra labai daug alternatyvių įgyvendinimo sprendinių, tačiau

siekiant didesnių energijos sąnaudų sutaupymų, galbūt buvo galima pamodeliuoti skirtingose alternatyvose apšvietimo valdymo ir reguliavimo efektyviausių technologinių sprendinių.

2. Investicijų projekto finansiniai duomenys (realios / nominalios vertės)¹			
	Finansinio srauto vertė (su PVM)	Rizikų vertė (su PVM)	Finansinio srauto su rizika vertė (su PVM)
2.1. Kapitalo išlaidos	5 650 686	1 937 873	7 588 559
2.1.1. Investicijos	5 650 686	1 937 873	7 588 559
2.1.2. Reinvesticijos	0	0	0
2.2. Investicijų likutinė vertė	1 797 945	591 847	2 389 792
2.3. Veiklos pajamos	0	0	0
2.4. Veiklos išlaidos	410 252	142296	552 548
2.4.1. Žaliavos	0	0	0
2.4.2. Darbo užmokesčio išlaidos	0	0	0
2.4.3. Elektros energijos išlaidos	-11 011	3 624	-7 387
2.4.4. Šildymo (išskyrus elektrą) išlaidos	0	0	0
2.4.5. Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos	148 553	48 900	197 453
2.4.6. Kitos išlaidos	272 710	89771	362 481
2.5. Grynasis lėšų srautas (2.1 - 2.2 - 2.3 + 2.4)	4 262 993	1 488 322	5 751 315

CPVA išvada

1. Kapitalo išlaidų, veiklos pajamų (įskaitant pajamų kainodarą, jei taikoma) ir veiklos išlaidų pagrįstumas.

Pastebėjimai dėl kapitalo išlaidų

IP alternatyvoms įgyvendinti suplanuotos investicijos į inžinerinių statinių infrastruktūrą bei apšvietimo įrangą ir medžiagas pagal parengtas preliminaras lokales ir objektines sąmatas (sudarytos 2021 m. spalio mėn. galiojusiomis kainomis), kitos paslaugų kainos grindžiamos Sistelos įkainiais. Atsižvelgiant į šių dienų aktualijas ir tendencijas statybų rinkoje bei tai, kad projektas faktiškai būtų pradėtas įgyvendinti tik 2024 m., kainos yra papildomai indeksuojamos. Toks kainos apskaičiavimas yra logiškas ir pagrįstas, tačiau tvyrant neapibrėžtumui dėl

¹ Nominali vertė suprantama, kaip vertė, kuri atspindi kiekvienu analizuojamu laikotarpiu esamas kainas. Indeksas naudojamas realių pinigų srautų konvertavimui į nominalius – 3 proc.

šiuo metu vykstančių išorinių veiksnių išlieka rizika, kad planuojama investicijų vertė gali skirtis nuo faktinių, o gauti tiekėjų pasiūlymai viršys planuojamus ir patvirtintus KRSA turtinius įsipareigojimus.

Pastebėjimai dėl pajamų

Projektas pajamų negeneruoja.

Pastebėjimai dėl veiklos ir priežiūros išlaidų

IP pateikiama išlaidų struktūra yra aktuali tokio pobūdžio Projektui ir aiškiai detalizuota. Atlikus investicijas ir modernizavus esamą infrastruktūrą, kai kurie sąnaudų elementai mažėja, išplėtus infrastruktūros apimtį, kai kurios išlaidų kategorijos padidėja. Elektros energijos išlaidos įvertintos IP rengimo metu galiojusiomis kainomis, tačiau pastaruoju metu fiksuojami šių išlaidų kainos ženklūs pokyčiai, todėl vertinant dabartinę situaciją ir Projekto ataskaitinį laikotarpį, išlaidų apimtys tikėtina išaugs ir numatomi šios išlaidų kategorijos sumažėjimai gali būti kuklesni arba netgi pareikalauti KRSA planuotus papildomus finansinius išteklius.

2. Rizikos identifikavimo ir poveikio įvertinimo korektiškumas.

Apskaičiuojant IP rizikas naudojami standartiniai rizikos tikimybių skirstinių parametrai, kurie IP skaičiuoklėje yra integruoti, o skaičiavimo veiksmai atliekami automatiškai, todėl laikoma, kad duomenys apskaičiuoti korektiškai.

Atkreiptinas dėmesys, kad vertinant Projekto specifiką, jis nėra technologiškai sudėtingas įgyvendinti ar būtų labai didelės apimties, todėl pagrindinė šiuo metu egzistuojanti rizika yra susijusi su statybos ir medžiagų kainų kilimu bei šiems svyravimams padengti papildomu finansavimo poreikio užtikrinimu.

3. Investicijų projekto finansinė, socialinė-ekonominė nauda

3.1. Finansiniai rodikliai ²	FGDV investicijoms ³	FVGN investicijoms ⁴	FNIS ⁵
	-4 754 725	-7,89%	-
3.2. Socialinio-ekonominio poveikio naudos (žalos) ir išorinis poveikis	IP socialinė (ekonominė) nauda skaičiuojama naudojantis šiais įverčiais: <ul style="list-style-type: none"> • Laiko sutaupymai; • Kelių transporto priemonių eksploatacinių sąnaudų sutaupymai; • Triukšmo taršos sumažėjimas; 		

² Skaičiuojami, naudojant nominalius pinigų srautus, t. y. įvertinant infliacijos įtaką.

³ Finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV) – būsimų projekto pajamų ir (investicijų ir veiklos) išlaidų skirtumo dabartinė vertė.

⁴ Finansinė vidinė gražos norma (FVGN) – tai tokia projekto gražos norma, kuriai esant FGDV lygi nuliui.

⁵ Finansinės naudos ir išlaidų santykis (FNIS) – būsimų projekto pajamų ir veiklos išlaidų dabartinių verčių santykis.

	• Nelaimingų atsitikimų sumažėjimas.		
3.3. Ekonominiai rodikliai	EGDV ⁶	EVGN ⁷	ENIS ⁸
	514 685	6,24%	1,12

CPVA išvada

I. Rodiklių apskaičiavimo korektiškumas:

Finansinėje ir ekonominėje analizėje naudojamos pagrįstos diskonto normos, t. y. atitinkamai 4% ir 5%. IP FGDV investicijoms rodiklis yra neigiamas, o tai reiškia, kad IP – finansiškai neatsiperkantis.

II. IP išorinio socialinio-ekonominio poveikio apskaičiavimo korektiškumas:

Vertinant IP įgyvendinamas veiklas, išoriniam poveikiui skaičiuoti pasirinkti naudos komponentai yra korektiški. Socialinės-ekonominės analizės prielaidas galima vertinti kaip pagrįstas, tačiau pastebėtina, kad grindžiant naudą pagal komponentą „Triukšmo taršos sumažėjimas“ skaičiavimuose taikomas 3 asmenų (gyventojų) skaičius 1 namų ūkyje, nors metodologiškai, - remiantis Konversijos koeficientų apskaičiavimo ir socialinio – ekonominio poveikio (naudos / žalos) vertinimo metodika, atliktų tyrimų duomenimis, vieno namų ūkio dydis sudaro 2,17 asmens, todėl nauda pagal šį komponentą yra šiek tiek užaukštinta. Bendrai vertinant ENIS rodiklio reikšmė yra neženkliai aukštesnė už vienetą, todėl Projektas yra ant ekonominio atsiperkamumo ribos, nes nukrypstant nuo prielaidų ar pasireiškus rizikoms ypatingai dėl galimo investicijų išaugimo, projektas taptų nenaudingas ir ekonomiškai neatsiperkantis.

⁶ Ekonominė grynoji dabartinė vertė (EGDV) – būsimų projekto socialinės ekonominės naudos ir patiriamų išlaidų dabartinė vertė.

⁷ Ekonominė vidinė gražos norma (EVGN) – projekto socialinė-ekonominė gražos norma, kuriai esant EGDV lygi nuliui.

⁸ Ekonominės naudos ir išlaidų santykis (ENIS) – būsimos projekto socialinės ekonominės naudos išlaidų dabartinių verčių santykis.

II DALIS

INFORMACIJA APIE PARTNERYSTĖS TAIKYMO TIKSLUS, PP APIMTĮ IR IŠVADA APIE PARTNERYSTĖS TAIKYMO TIKSLINGUMĄ IR NAUDĄ

4. VPSP pagrindiniai duomenys	
4.1. VPSP taikymo priežastys	<ul style="list-style-type: none"> • Projektą nuspręsta įgyvendinti VPSP būdu atsižvelgiant į tai, kad KRSA teikiamos viešosios paslaugos yra neefektyvios ir neatitinka kokybės reikalavimų; • Infrastruktūros sukūrimo laikotarpiu KRSA galimybė finansuoti infrastruktūros sukūrimo sąnaudas iš nuosavų ir (ar) skolintų lėšų yra nepakankamos, tačiau KRSA disponuoja lėšomis, kurių pakaktų prisiimti ilgalaikius turtinius įsipareigojimus VPSP projekto apimtyje ir užtikrinti metinio atlyginimo mokėjimą privačiam subjektui; • siekiama, kad privatus subjektas pasidalytų savo profesinėmis žiniomis, vadybos įgūdžiais, inovatyviu požiūriu, didesniu efektyvumu ir rezultatyvumu vystant planuojamos apimties infrastruktūrą. Taikant VPSP tikimasi, kad bus pasiekti tikslesni siekiamų veiklų terminai (privatus subjektas bus motyvuotas kaip įmanoma greičiau baigti Projektą, kad šis nepabrangtų ir kad kuo greičiau būtų pradėtas mokėjimas už paslaugas).
4.2. Pasirinktas VPSP būdas	Valdžios ir privataus subjektų partnerystė (toliau – VŽPP)
4.3. Privataus subjekto atrankos būdas	Skelbiamos derybos
4.4. VPSP projekto pasirengimo terminai	-
4.5. VPSP sutarties laikotarpis	17 metų
4.5.1. projektavimo / statybų laikotarpis	3 metai
4.5.2. paslaugų teikimo laikotarpis	14 metų
CPVA išvada	
<p>I. <u>VPSP taikymo tikslingumas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - investicijų atlikimo laikotarpiu KRSA galimybės finansuoti infrastruktūros sukūrimo sąnaudas iš nuosavų ir (ar) skolintų lėšų yra nepakankamos, tačiau KRSA disponuoja lėšomis, kurių pakaktų prisiimti ilgalaikius turtinius įsipareigojimus ir užtikrinti metinio atlyginimo mokėjimą privačiam subjektui; - privatūs subjektai turi daugiau motyvacijos ir patirties efektyviau organizuoti veiklą; - Projekte numatytos veiklos yra kompleksinės, reikalaujančios įgūdžių racionaliai suprojektuoti, atlikti statybos darbus bei modernizuotos ir naujai įrengtos infrastruktūros geros būklės priežiūra; 	

- kuriami ilgalaikiai sutartiniai santykiai, kurių pagrindu tikimasi pagerinti viešųjų paslaugų teikimą – vietinės reikšmės kelių/ gatvių, apšvietimo infrastruktūros priežiūra, taisymas, kelių/ gatvių tiesimas ir saugaus eismo organizavimas.

II. VPSP būdas:

Pagal šiuo metu atliktus skaičiavimus ir numatytus VPSP tikslus, privačiam subjektui teisė vykdyti ūkinę komercinę veiklą naudojant KRSA turtą bei papildomai investuoti į šį turtą nebus suteikiama, o visi mokėjimai už atliktus darbus ir teikiamas paslaugas per visą VPSP sutarties vykdymo laikotarpį bus vykdomi tik iš KRSA asignavimų. Viešosiomis paslaugomis galutiniai vartotojai naudojami tiesiogiai nemokėdami už ją, paslaugų prieinamumą užtikrina savivaldybė, kuri yra pagrindinis paslaugos užsakovas ir mokėtojas. Privačiam subjektui perduodama projektavimo, rangos darbų bei teikiamų paslaugų tinkamumo rizika, o paklausos rinkoje rizika savivaldybė ir privatus subjektas dalinasi. Įvertinus visas aplinkybes pasirinktas teisingas VPSP būdas – VŽPP.

III. VPSP sutarties terminas:

Nurodoma, kad privatus subjektas projektavimo bei rangos darbus atliks per pakankamą terminą – 3 metus. Maksimalus sutarties terminas – 17 metų, kuris atitinka reikalavimą, kad VPSP sutarties trukmė būtų trumpesnė arba lygi turto naudingo eksploatavimo laikotarpiui. Be to, nurodyta VPSP sutarties trukmė neviršija Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme (toliau – Investicijų įstatymas) nustatyto maksimalaus 25 metų termino.

5. Turtas	
5.1. Perduodamas turtas	<p>Kaišiadorių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto (kelių / gatvių) perdavimas (patikėjimo teise) privačiam subjektui Projekto veikloms įgyvendinti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Beržyno g., Kaišiadorys, ilgis 0,254 km; 2) Verdastos g., Kaišiadorys, ilgis 0,429 km; 3) Kirtimų g., Kaišiadorys, ilgis 0,408km; 4) Pagirio g., Kaišiadorys, ilgis 0,229 km; 5) Eglių g., Kaišiadorys, ilgis 0,287 km; 6) Žolynų g., Kaišiadorys, ilgis 0,266 km; 7) Vilniaus g., Kaišiadorys, ilgis 0,493 km; 8) Miškininkų g., Kaišiadorys, ilgis 0,644 km; 9) Sodžiaus g., Kaišiadorys, ilgis 0,370 km; 10) Sodų g., Žiežmariai, ilgis 1,203 km; 11) J. Aisčio g., Rumšiškės, ilgis 0,551 km; 12) Nemuno g., Rumšiškės, ilgis 0,216 km; 13) Kelias Aviliai, Stasiūnai, ilgis 1,770 km;

	<p>14) Kiemelių g., Žiežmarių apyl., ilgis 1,240 km; 15) Kelias Pypliai - ilgis 2,170 km; Kalniškės, Kaišiadorių apyl., 16) Stoties g., Pravieniškės, ilgis 0,289 km; 17) Žiedo g., Kaišiadorys, ilgis 0,110 km; 18) Saulėtekio g., Kaišiadorys, ilgis 0,100 km; 19) Žibuoklių g., Kaišiadorys, ilgis 0,122km; 20) Lakštingalų g., Kaišiadorys, ilgis 0,261 km.</p> <p>Kaišiadorių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausantys inžineriniai statiniai - gatvių apšvietimo stulpai su gembėmis ir lempomis, esantys šiame punkte nurodytose gatvėse, taip pat perduodami privačiam subjektui.</p>
5.2. Naujai kuriamas turtas pagal viešojo subjekto poreikius.	<p>Plečiant gatvių apšvietimo infrastruktūrą, taip pat griunant pasenusią ir statant naują bus kuriamas naujas turtas - gatvių apšvietimo stulpai, šviestuvų atramos, gembės, šviestuvai, lietaus nuotekų tinklai, kuris VPSP sutarties įgyvendinimo metu priklausys privačiam subjektui nuosavybės teise. Pasibaigus VPSP sutarčiai minėtas turtas perduodamas Kaišiadorių rajono savivaldybės nuosavybei.</p>
5.3. Naujai kuriamas turtas privataus subjekto rizika.	-

CPVA išvada

I. Turto perdavimas

Kadangi pagal PK duomenis Projekto veiklų įgyvendinimui reikalingi žemės sklypai nėra suformuoti, KRSA neplanuoja jų perduoti Privačiam subjektui. Atkreiptinas dėmesys, kad turės būti gautas Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos sutikimas tiesti susisiekiimo komunikacijas, inžinerinius tinklus.

Visas privačiam subjektui perduodamas turtas yra reikalingas investicijų atlikimui, todėl perduodamo turto apimtys yra pagrįstos. Su perduodamu turtu privatus subjektas vykdys tik eksploataavimo veiklas, nėra sudaryta galimybė vykdyti papildomų ūkinių komercinių veiklų, todėl neatlygintinas turto (kelių, gatvių) perdavimo būdas (patikėjimo teise) yra pagrįstas ir galimas VŽPP projektuose vadovaujantis Lietuvos Respublikos investicijų įstatymu.

PK nėra nurodoma, kokia teise privačiam subjektui perduodamas kitas jau esantis turtas (gatvių apšvietimo stulpai su gembėmis ir lempomis). Kaišiadorių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausantys gatvių apšvietimo stulpai su gembėmis ir lempomis galėtų būti perduodami privačiam subjektui patikėjimo teise. Perduoto turto patikėjimo teisė pasibaigia kartu su partnerystės sutarties galiojimu.

Projekto įgyvendinimo metu privataus subjekto sukurtas naujas turtas (nauji gatvių apšvietimo stulpai, šviestuvai, lietaus nuotekų tinklai) VPSP sutarties laikotarpiu priklausys privačiam subjektui nuosavybės teise, o VPSP sutarties pabaigoje bus perduodamas Kaišiadorių rajono savivaldybės nuosavybei tolesniam nepertraukiam viešosios paslaugos teikimui, tai iš esmės atitinka Investicijų įstatymo 15² straipsnio 5 dalies reguliavimą.

II. Apribojimai

Dalis gatvių apšvietimo stulpų priklauso ESO nuosavybės teise, todėl turėtų būti bendradarbiaujama su ESO gaunant ESO sutikimą juos modernizuoti/ esant poreikiui išmontuoti.

6. Veiklos		
6.1. Veiklų perdavimas privačiam subjektui		
6.1.1. Privačiam subjektui perduodamos vykdyti veiklos (viešosios paslaugos ir / ar ūkinė komercinė veikla)	<ul style="list-style-type: none"> gatvių modernizavimo techninės dokumentacijos parengimas; gatvių modernizavimo darbai (gatvių asfaltavimas, kelio ir šaligatvio bortų įrengimas, šaligatvių iš betoninių trinkelio įrengimas, dviračių takų įrengimas, lietaus nuotekų sistemų įrengimas gatvėse su bortais iš abiejų pusių, apšvietimo stulpų su valdymo spintomis įrengimas). Modernizuotos infrastruktūros eksploatacija ir priežiūra (gatvių, šaligatvių ir dviračių takų šlavimas, valymas, trinkelio dangos priežiūra, estetinių ir funkcinių charakteristikų palaikymas; gatvių, šaligatvių ir dviračių takų remontas, geros būklės palaikymas; apšvietimo stulpų priežiūra, lempų keitimas; žaliųjų zonų, kiek tai yra kelio dalis, priežiūra). 	
6.1.2. Veiklos, kurias privatus subjektas gali vykdyti savo iniciatyva ir rizika	-	
6.2. Perduodamų / pasiliekamų veiklų pasiskirstymas biudžeto eilutėse (realios)⁹		
	Viešojo subjekto pasiliekamų veiklų, kurios neįtrauktos į VPSP projektą, finansinio srauto vertė (su PVM)	VPSP projekte perduodamų veiklų privačiam subjektui finansinio srauto vertė (su PVM)
6.2.1. Kapitalo išlaidos:	-	5 650 686
6.2.1.1. Žemė	-	-

⁹ Nominali vertė suprantama, kaip vertė, kuri atspindi kiekvienu analizuojamu laikotarpiu esamas kainas. Indeksas naudojamas realių pinigų srautų konvertavimui į nominalius – 3 proc.

6.2.1.2. Nekilnojamasis turtas	-	-
6.2.1.3. Statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai	-	5 330 835
6.2.1.4. Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas	-	-
6.2.1.5. Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą susijusios paslaugos	-	319 850
6.2.1.6. Kitos paslaugos ir išlaidos	-	-
6.2.1.7. Reinvesticijos	-	-
6.2.2. Veiklos pajamos	-	-
6.2.3. Veiklos išlaidos:	-11 011	421 263
6.2.3.1. Žaliavos	-	-
6.2.3.2. Darbo užmokesčio išlaidos	-	-
6.2.3.3. Elektros energijos išlaidos	-11 011	-
6.2.3.4. Šildymo (išskyrus elektrą) išlaidos	-	-
6.2.3.5. Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos	-	148 553
6.2.3.6. Kitos išlaidos	-	272 710
6.2.4. Pirkimo PVM (PVM nuo eilučių 6.2.1. + 6.2.3. – 6.2.2.). Eilutė pildoma tik jei pinigų srantai nurodomi be PVM.	-	-

CPVA išvada

I. Veiklų perdavimo logiškumas, teisėtumas, pagrįstumas ir efektyvumas.

Iš KRSA pateiktos informacijos darytina išvada, kad KRSA neturi pakankamai patirties vienu metu modernizuoti didelį skaičių gatvių infrastruktūros objektų. KRSA perduodama veiklas siekia gerinti teikiamų paslaugų kokybę. Infrastruktūros objektų projektavimo, statybos ir privataus subjekto modernizuotos infrastruktūros priežiūros veikla yra perduodama privačiam subjektui. Toks kompleksinis veiklų perdavimas užtikrina, kad privatus subjektas parinks efektyviausias priemones viešųjų paslaugų teikimui - siekdamas kuo ilgiau išlaikyti kokybišką infrastruktūros būklę bei tokiu būdu sutaupyti priežiūrai ir remontui reikalingas lėšas, skirs nuolatinį dėmesį sukurtos infrastruktūros priežiūrai (privatus subjektas turi prisiimti didžiąją dalį statybos ir tinkamumo rizikų, todėl kiekviena klaida, padaryta planuojant,

projektuojant ir modernizuojant gatvių ir jų apšvietimo infrastruktūrą, gali turėti tiesioginę įtaką gatvių ir jų apšvietimo infrastruktūros palaikymo, eksploatavimo sąnaudoms, kurias privalės padengti privatus subjektas).

II. Apribojimai, susiję su veiklų perdavimu / vykdymu:

Pagal pateiktą informaciją, apribojimų, susijusių su veiklų perdavimu privačiam subjektui, nėra.

III. Pinigų srautų, susijusių su veiklų, įtrauktų į projekto apimtį, tačiau neįtrauktų į VPSP apimtį, ir susijusių su projekto rezultatu pasiekimu, vertinimas

Pagal Projekto biudžeto eilutėse detalizuotas vertes ir jų išskaidymą privatus subjektas prisiima visas su infrastruktūros rekonstrukcija ir sukūrimu susijusias darbų išlaidas, taip pat prisiima riziką dėl infrastruktūros priežiūros ir palaikymo, t. y. privatus subjektas bus atsakingas už atliktų darbų kokybę visu Projekto ataskaitiniu laikotarpiu. Elektros išlaidas, kurios kaina priklauso nuo išorinių veiksnių ir kurios negali valdyti privatus subjektas, KRSA pasilieka. Toks sprendimas yra logiškas ir laikomas pagrįstu, priešingu atveju, tokių išlaidų perdavimas privačiam subjektui, kurių kaina visu ataskaitiniu laikotarpiu negali būti prognozuojama ir tokios rizikos privatus subjektas negali kontroliuoti, turėtų įtakos dalyvių pirkimo pasiūlymams juos išbranginant.

7. Rizikų paskirstymas			
Rizikų grupės	Viešasis subjektas		Privatus subjektas
	Veiklos, kurios neįtrauktos į VPSP projektą	VPSP projektas	
		VPSP projekte pasiliekomos veiklos	VPSP projekte perduodamos veiklos
7.1. Statybos rizika			X
7.2. Tinkamumo rizika			X
7.3. Paklausos rizika		X (demografinių veiksnių pasikeitimo riziką pasilieka KRSA)	X (Privačiam subjektui perduodami rizikos veiksniai kuriuos jis sugeba geriau valdyti)

CPVA išvada

I. Statybos rizika

Projekto apimtyje nagrinėjama statybos rizika – projektavimas, statybos rangos darbai, perduodama privačiam subjektui. Atsižvelgiant į veiklų padalinimą tarp VPSP sutarties šalių, statybos rizikos, numatytos Projekto apimtyje, perdavimas privačiam subjektui iš esmės yra pagrįstas ir logiškas.

II. Tinkamumo rizika

Projekte privačiam subjektui perduodamos veiklos susijusios su tinkamu projektavimu, statyba ir modernizuotos gatvių ir apšvietimo infrastruktūros objektų eksploatacija bei priežiūra. Turto ir jo eksploatacijos bei priežiūros paslaugų tinkamumo rizika perduodama privačiam subjektui. PK nurodoma, kad VPSP sutartyje bus numatomi aiškūs viešųjų paslaugų teikimo standartai ir normos, kuriomis privalės vadovautis privatus subjektas teikdamas paslaugas.

III. Paklausos rizika

KRSA ir privatus subjektas dalinsis paklausos riziką: KRSA prisiima dalį paklausos rizikos – demografinių veiksnių pasikeitimo, o privačiam subjektui perduodami paklausos rizikos veiksniai kuriuos jis sugeba geriau valdyti.

Įvertinus pateiktą informaciją, galima daryti išvadą, kad rizikos Projekte įvertintos pagrįstai ir priskirtos tai šaliai, kuri geriau gali ją valdyti. Pagal pateiktą informaciją, rizikų priskyrimas atitinka Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostato) reikalavimus VžPP projektams, kad statybos, tinkamumo rizikos būtų perduotos privačiam subjektui, o paklausos riziką KRSA ir privatusis subjektas dalinsis.

8. Partnerystės finansiniai rodikliai, Eur			
	Diskontuota vertė	Reali vertė	Nominali vertė¹⁰
8.1. Valdžios ir privataus subjektų partnerystės VžPP projektas			
8.1.1. Maksimalūs viešojo subjekto turtiniai įsipareigojimai VPSP projekte (su PVM) ¹¹	7 710 376	10 488 820	13 595 013
8.1.2. Maksimalūs Viešojo subjekto mokėjimai privačiam subjektui ¹² (su PVM)	7 186 441	9 932 232	13 008 836
8.1.3. Prisiimami viešojo subjekto turtiniai įsipareigojimai PP ¹³ (su PVM)	523 935	556 588	586 177

¹⁰ Nominali vertė suprantama, kaip vertė, kuri atspindi kiekvienu analizuojamu laikotarpiu esamas kainas. Indeksas naudojamas realių pinigų srautų konvertavimui į nominalius – 3 proc.

¹¹ Privačiam subjektui perduodamų veiklų vykdymo išlaidos kartu su šių veiklų vykdymu susijusia rizika.

¹² Privačiam subjektui perduodamos veiklos vykdymo išlaidos kartu su perduodamomis rizikomis.

¹³ Viešojo subjekto prisiimamų rizikų, susijusių su privačiam subjektui perduodamomis veiklomis, vertė.

8.1.4. VPSP sutarties vertė (aktualu tik koncesijos atveju)			
8.1.5. Tikėtinas skolos dydis viešojo subjekto biudžete (be PVM) ¹⁴	4 468 606	4 669 988	4 829 781
8.1.6. Pridėtinės vertės mokesčio (PVM) dalis, skaičiuojant maksimalius viešojo subjekto turtinius įsipareigojimus ¹⁵	1 338 164	1 820 374	2 359 465
Kita:			
8.1.7. Viešojo subjekto išlaidų ir rizikų, susijus su VPSP projekto įgyvendinimu, tačiau kurios nėra įtrauktos į VPSP projekto apimtį, vertė.	-5 062	-7 386	- 9 433
8.1.8. Kita			

CPVA išvada

1. Projekto finansinių rodiklių apskaičiavimo korektiškumas:

Projekto finansiniai rodikliai apskaičiuoti korektiškai, naudojant standartinę PP skaičiuoklę. 8.1.1 – 8.1.3 ir 8.1.6 – 8.1.7. eilutėse suskaičiuotų rodiklių dydžiai yra įvertinti su rizika. Apskaičiuojant Projekto rizikas panaudoti tipiniai viešuosiuose projektuose taikomi rizikos tikimybių skirstinių parametrai, kurie skaičiuoklėje yra integruoti. Realių pinigų srautų konvertavimui į nominalius taikomas rekomenduojamas indeksas – 3 proc.

2. Tikėtino skolos dydžio, jei vadovaujantis fiskalinės drausmės ir Eurostato reikalavimais, sukurtas turtas būtų apskaičiuojama viešojo sektoriaus balanse, vertinimas:

Tikėtinas KRSA skolos dydis, jei vadovaujantis fiskalinės drausmės ir Eurostato reikalavimais, sukurtas turtas būtų apskaičiuojamas viešojo sektoriaus balanse – 5 650 686 Eur (su PVM) realiąja verte.

¹⁴ Vertinama, atsižvelgiant į fiskalinės drausmės reikalavimus ir Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostato) reikalavimus.

¹⁵ Maksimali PVM mokėtina suma, kuri tikėtina grįš į valstybės biudžetą.

9. VPSP projekto finansinis gyvybingumas¹⁶	
9.1. Metinis atlyginimas (<i>jei taikoma</i>) ¹⁷ (reali vertė ¹⁸)	PP skaičiuoklės finansinio gyvybingumo vertinimo darbalapyje 7.2 numatytas metinis atlyginimas realia verte – 500 000 Eur. Maksimalus vidutinis metinis atlyginimas (realia verte su PVM) galėtų siekti ~ 709 445 Eur (9 932 232 Eur / 14 m.)
9.2. Koncesijos mokestis (<i>jei taikoma</i>) ¹⁹ (reali)	-
9.3. Atlygis (<i>jei taikoma</i>) ²⁰ (reali vertė)	-
9.4. Mokesčiai	Nekilnojamojo turto, turto nuomos mokesčiai netaikomi.
9.5. VPSP projekto grąža ²¹	Privataus subjekto vidinė grąžos norma – 8,4%, diskontuotas atsipirkimo laikotarpis – 17 metų. PP skaičiuoklės finansinio gyvybingumo vertinimo darbalapyje 7.2 daromos šios esminės prielaidos: - finansavimo struktūra: 30% – investicijų finansuojama nuosavu kapitalu, 70% – paskolos lėšomis; - privataus subjekto nuosavo kapitalo metinė grąža po mokesčių – 12%; - skolinto kapitalo palūkanų norma – 5%.
9.6. VPSP projekto finansinis prieinamumas ²²	KRSA finansinis prieinamumo vertinimas atliktas pagal PK 3 priede ir IP pateiktą informaciją.
9.7. Kita	-
CPVA išvada	

¹⁶ Angl. k. (financial viability) – finansinių galimybių padengti projekto išlaidas, vykdyti įsipareigojimus, sugeneruoti pakankamą grąžą privačiam subjektui kompleksinis vertinimas. Vertinimas atliekamas atsižvelgiant į investicijų projekto skaičiuoklės 7.2 darbalapį.

¹⁷ Viešojo subjekto mokėtinas metinis atlyginimas, kai yra įgyvendinamas VŽPP projektas.

¹⁸ Nominali vertė suprantama, kaip vertė, kuri atspindi kiekvienu analizuojamu laikotarpiu esamas kainas. Indeksas naudojamas realių pinigų srautų konvertavimui į nominalius – 3 proc.

¹⁹ Koncesijos mokestis suprantamas kaip privataus subjekto (koncesininko) mokėjimas viešajam subjektui (suteikiančiajai institucijai) už suteiktą koncesiją ir taikomas tik koncesijų atveju. .

²⁰ Atlygis suprantamas, kaip suteikiančiosios institucijos mokėjimas koncesininkui arba bet kurios rūšies finansinė nauda, įskaitant kompensacijas už viešųjų paslaugų teikimą ar investicijų subsidijas. Taikoma tik koncesijos atveju.

²¹ VPSP projekto veiklos pelno grąža skaičiuojama prieš nusidėvėjimą ir amortizaciją (angl. k. EBITDA)

²² Viešasis subjektas turi užtikrinti pakankamą finansavimą (jei aktualu), savo finansiniams įsipareigojimams vykdyti, jog VPSP projektas galėtų būti įgyvendintas.

Maksimalus KRSA vidutinis metinis atlyginimas (realia verte) privačiam subjektui, įvertinus rizikas ir 3 proc. indeksą galėtų siekti apie 709 445 Eur (su PVM) 9 932 232 Eur / 14 m. (vertinant, kad Projekto ataskaitinis laikotarpis – 17 m., iš jų 3 m. investicijų ir 14 m. paslaugos vykdymo periodas). Įvertinus pateiktus KRSA skaičiavimus, apskaičiuota 8,4% grąžos norma ir sąlyginai ilgas partnerystės laikotarpis, kurie privatiems investuotojams galėtų būti nepatrauklūs, be to KRSA finansinės galimybės finansuoti Projektą yra labai ribotos, nes pagal pateiktą PK 3 priedą, norint prisiimti ir vykdyti naujus finansinius išpareigojimus būtina skolintis, tačiau riboja finansiniai limitai, todėl norint užtikrinti pakankamą finansavimą metiniams mokėjimams privačiam subjektui, būtina peržiūrėti finansavimo prioritetus, o neatlikus papildomų finansavimo šaltinių peržiūros, Projektą finansiškai būtų sudėtinga įgyvendinti, KRSA susiduriant su finansinio prieinamumo nepakankamumu.

Įprastai ir pastarojo meto praktika rodo, kad įgyvendinant nesudėtingo pobūdžio ir sąlyginai mažos rizikos projektus, privatus investuotojas geba pasiskolinti iš finansinių įstaigų su 3-3,5 proc. palūkanų norma, ir skaičiavimuose pritaikius tokias prielaidas finansiniai grąžos rezultatai galėtų būti patrauklesni, tačiau KRSA skaičiuodamas metinio atlyginimo sumą, prielaidose taiko 5 proc. skolinto kapitalo kainą, kas tiesiogiai įtakoja investicijų atsiperkamumo laikotarpį ir grąžos normą. Toks sprendimas yra logiškas, nes šiuo metu Euribor bazinė palūkanų norma jau keliama ir labai tikėtina, kad per keletą metų gali padidėti iki 2-3 proc., todėl skaičiavimuose naudojama skolinto kapitalo kaina, atsižvelgiant į faktinį Projekto įgyvendinimo laikotarpį, galimai atliepia palūkanų augimo riziką.

10. VPSP projektą įgyvendinančio viešojo subjekto pasirengimas įgyvendinti

10.1. Rinkos suinteresuotumas VPSP projektu	PK nurodoma, kad nebuvo įvertintas Projekto patrauklumas investuotojams ir finansuotojams.
10.2. Viešojo subjekto turima kompetencija / patirtis	Pagal PK pateiktą informaciją šiuo metu yra paskirtas Projekto vadovas, kiti už Projekto įgyvendinimą atsakingi asmenys bus paskirti vėliau. Nurodoma, kad planuojama pasitelkti teisės, finansų sričių išorės konsultantus.

CPVA išvada

I. Rinkos tyrimas

Kadangi nėra atliktas rinkos tyrimas, KRSA rekomenduojama imtis aktyvesnių veiksmų supažindinant rinką su Projektu. Iki privataus subjekto atrankos procedūrų pradžios rekomenduojama viešai paskelbti informaciją apie Projektą ir aptarti Projekto įgyvendinimą su kuo platesniu potencialių investuotojų ratu.

II. Savivaldybės atsakingų asmenų kompetencija

Pagal pateiktus dokumentus kelia abejonių ar KRSA turi pakankamus žmogiškuosius išteklius ir kompetenciją užtikrinti sklandų Projekto įgyvendinimą. Projekto vadovo kompetencija įvertinta 2 balais. Už Projekto įgyvendinimą atsakingiems asmenims rekomenduojama išklausti

CPVA organizuojamus mokymus tema „Viešojo ir privataus sektorių partnerystės aktualijos ir privataus subjekto atranka“. Pritartina PK nurodytai informacijai dėl KRSA planų Projekto įgyvendinimui pasitelkti išorės konsultantus.

Galutinė CPVA vertinimo išvada

Iškeltoms problemoms spęsti pasirinkta IP įgyvendinimo alternatyva socialiniu-ekonominiu požiūriu yra naudingiausia, kurią tikslinga įgyvendinti VPSP būdu. Kiti aktualūs pastebėjimai ir komentarai nurodyti žemiau:

1. Projektas atitinka Kaišiadorių rajono savivaldybės plėtros iki 2023 m. strateginio plano, patvirtinto Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2014 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. V17-13 (2018 m. kovo 29 d. sprendimo Nr. V17-49 redakcija), 3 prioritinės srities „Darnus teritorijų ir infrastruktūros vystymas“ 3.2 tikslą „Gerinti susisiekimo sąlygas savivaldybėje“.
2. Abi IP nagrinėtos alternatyvos technine prasme yra beveik vienodos, skiriasi tik medžiagiškumas ir vertinant finansinius alternatyvų skaičiavimus abiejų alternatyvų rezultatai labai artimi, tačiau I alternatyva dėl medžiagiškumo tiek investicijų tiek išlaidų požiūriu yra sąlyginai pigesnė, o atlikus investicijas abiejų alternatyvų atveju poveikis būtų vienodas, todėl optimali IP įgyvendinimo alternatyva pasirinkta pagal ekonominių rodiklių reikšmes.
3. IP alternatyvoms įgyvendinti suplanuotos investicijos į inžinerinių statinių infrastruktūrą bei apšvietimo įrangą ir medžiagas pagal parengtas preliminarias lokales ir objektines sąmatas (sudarytos 2021 m spalio mėn. galiojusiomis kainomis), kitos paslaugų kainos grindžiamos Sistelos įkainiais. Atsižvelgiant į šių dienų aktualijas ir tendencijas statybų rinkoje bei tai, kad projektas faktiškai bus pradėtas įgyvendinti tik 2024 m., kainos yra reikšmingai indeksuojamos. Tačiau tvyrant neapibrėžtumui dėl šiuo metu vykstančių išorinių veiksnių išlieka rizika, kad planuojama investicijų vertė gali skirtis nuo faktinių, o gauti tiekėjų pasiūlymai viršys planuojamus ir patvirtintus KRSA turtinius įsipareigojimus.
4. IP pateikiama išlaidų struktūra yra aktuali tokio pobūdžio Projektui ir aiškiai detalizuota, tačiau elektros energijos išlaidos įvertintos IP rengimo metu galiojusiomis kainomis, o pastaruoju metu fiksuojant šių išlaidų ženklus kainų pokyčius, tikėtina planuojami elektros sutaupymai bus mažesni arba netgi pareikalaus KRSA planuotis papildomus finansinius išteklius.
5. Pagrindines socialinės-ekonominės analizės prielaidas galima vertinti kaip pagrįstas, tačiau grindžiant naudą pagal komponentą „Triukšmo taršos sumažėjimas“ skaičiavimuose taikomas 3 asmenų (gyventojų) skaičius 1 namų ūkyje, nors metodologiškai, remiantis Konversijos koeficientų apskaičiavimo ir socialinio – ekonominio poveikio (naudos / žalos) vertinimo metodika, atliktų tyrimų duomenimis, vieno namų ūkio dydis sudaro 2,17 asmens, todėl nauda pagal šį komponentą yra šiek tiek užaukštinta. Bendrai vertinant ENIS rodiklio reikšmė yra neženkliai aukštesnė už vieneta, todėl Projektas yra ant ekonominio atsiperkamumo ribos, nes

nukrypstant nuo prielaidų ar pasireiškus rizikoms ypatingai dėl galimo investicijų išaugimo, projektas taptų nenaudingas ir ekonomiškai neatsiperkantis.

6. Pasirinktas Projekto įgyvendinimo būdas (VžPP) yra pagrįstas - Projekte numatytos kompleksinės veiklos (projektavimas, statyba/modernizavimas, techninė priežiūra) bei ilgalaikis paslaugos poreikis; statybos ir tinkamumo rizikos perduodamos privačiam subjektui, o paklausos rizika KRSA dalinasi su privačiu subjektu.
7. Visas privačiam subjektui perduodamas turtas yra reikalingas investicijų atlikimui, todėl perduodamo turto apimtys yra pagrįstos. Neatlygintinas turto (kelių, gatvių) perdavimo būdas (patikėjimo teise) yra pagrįstas ir galimas VžPP projektuose vadovaujantis Lietuvos Respublikos investicijų įstatymu. PK nėra nurodoma, kokia teise privačiam subjektui perduodamas kitas jau esantis turtas (gatvių apšvietimo stulpai su gembėmis ir lempomis). Kaišiadorių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausantys gatvių apšvietimo stulpai su gembėmis ir lempomis galėtų būti perduodami privačiam subjektui patikėjimo teise. Atkreiptinas dėmesys, kad dalis gatvių apšvietimo stulpų priklauso ESO nuosavybės teise, todėl turėtų būti bendradarbiaujama su ESO gaunant ESO sutikimą juos modernizuoti/ esant poreikiui išmontuoti.
Projekto įgyvendinimo metu privataus subjekto sukurtas naujas turtas (nauji gatvių apšvietimo stulpai, šviestuvai, lietaus nuotekų tinklai) VPSP sutarties laikotarpiu priklausys privačiam subjektui nuosavybės teise, o VPSP sutarties pabaigoje bus perduodamas Kaišiadorių rajono savivaldybės nuosavybei tolesniam nepertraukiam viešosios paslaugos teikimui, tai iš esmės atitinka Investicijų įstatymo 15² straipsnio 5 dalies reguliavimą.
Projekto veiklų įgyvendinimui reikalingi žemės sklypai nėra suformuoti, jie nebus perduodami privačiam subjektui, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad turės būti gautas Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos sutikimas juose tiesti susisiekiimo komunikacijas, inžinerinius tinklus.
8. Rizikos Projekte įvertintos pagrįstai ir priskirtos tai šaliai, kuri geriau gali ją valdyti. Rizikų paskirstymas atitinka Europos Sąjungos statistikos tarnybos sprendimus ir šios tarnybos rengiamo Valdžios sektoriaus deficito ir skolos vadovo, skelbiamo interneto svetainėje <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>, nuostatas.
9. Pasirinktas VPSP sutarties terminas (17 metų) yra pagrįstas – atitinka reikalavimą, kad VPSP sutarties trukmė būtų trumpesnė arba lygi turto naudingo eksploatavimo laikotarpiui.
10. Pagal Projekto biudžeto eilutėse detalizuotas vertes ir jų išskaidymą privatus subjektas prisiima visas su infrastruktūros rekonstrukcija ir sukūrimu susijusias darbų išlaidas, taip pat prisiima riziką dėl infrastruktūros priežiūros ir palaikymo, t. y. privatus subjektas bus atsakingas už atliktų darbų kokybę visu Projekto ataskaitiniu laikotarpiu. Elektros išlaidas, kurios kaina priklauso nuo išorinių veiksnių ir kurios negali valdyti privatus subjektas, KRSA pasilieka. Toks sprendimas yra logiškas ir laikomas pagrįstu, priešingu atveju, tokių išlaidų perdavimas privačiam subjektui, kurių kaina visu ataskaitiniu laikotarpiu negali būti prognozuojama ir tokios rizikos privatus subjektas negali kontroliuoti, turėtų įtakos dalyvių pirkimo pasiūlymams juos išbranginant.
11. Projektas finansiškai gyvybingas su KRSA numatytu 500 000 Eur (su PVM) metiniu mokėjimu: privataus subjekto veiklos vidinė gražos norma sudarytų 8,4%, investicijų atsipirkimo laikotarpis – 17 metų. Maksimalus metinis atlyginimas (realia verte) galėtų sudaryti 709 445 Eur (su PVM). KRSA finansinės galimybės finansuoti Projektą yra labai ribotos, nes pagal pateiktą PK 3 priedą,

norint prisiimti ir vykdyti naujus finansinius įsipareigojimus būtina skolintis, tačiau riboja finansiniai limitai, todėl norint užtikrinti pakankamą finansavimą metiniams mokėjimams privačiam subjektui, būtina peržiūrėti finansavimo prioritetus, o neatlikus papildomų finansavimo šaltinių peržiūros, Projektą finansiškai būtų sudėtinga įgyvendinti, KRSA susiduriant su finansinio prieinamumo nepakankamumu.

12. Įprastai ir pastarojo meto praktika rodo, kad įgyvendinant nesudėtingo pobūdžio ir sąlyginai mažos rizikos projektus, privatus investuotojas geba pasiskolinti iš finansinių įstaigų su 3-3,5 proc. palūkanų norma, ir skaičiavimuose pritaikius tokias prielaidas finansiniai grąžos rezultatai galėtų būti patrauklesni, tačiau KRSA skaičiuodamas metinio atlyginimo sumą, prielaidose taiko 5 proc. skolinto kapitalo kainą, kas tiesiogiai įtakoja investicijų atsiperkamumo laikotarpį ir grąžos normą. Toks sprendimas yra logiškas, nes šiuo metu Euribor bazinė palūkanų norma jau keliama ir labai tikėtina, kad per keletą metų gali padidėti iki 2-3 proc., todėl skaičiavimuose naudojama skolinto kapitalo kaina, atsižvelgiant į faktinį Projekto įgyvendinimo laikotarpį, galimai atliepia palūkanų augimo riziką.
13. Atsižvelgiant į pasirinktą VPSP būdą (VžPP) valstybės pagalbos klausimas nėra aktualus.
14. Pagal pateiktus dokumentus kelia abejonių ar KRSA turi pakankamus žmogiškuosius išteklius ir kompetenciją užtikrinti sklandų Projekto įgyvendinimą. Projekto vadovo kompetencija įvertinta 2 balais. Todėl siekiant užtikrinti sėkmingą ir sklandų privataus subjekto atrankos procesą, rekomenduotina visiems paskirtiems asmenims užsiregistruoti į CPVA organizuojamus mokymus – Privataus subjekto atranka VžPP projektuose, o taip pat įvertinti galimybę pasitelkti išorės ekspertų paslaugas.
15. Kadangi nėra atliktas rinkos tyrimas rekomenduojama imtis aktyvesnių veiksmų supažindinant rinką su Projektu. Iki privataus subjekto atrankos procedūrų pradžios rekomenduojama viešai paskelbti informaciją apie Projektą ir aptarti Projekto įgyvendinimą su kuo platesniu potencialių investuotojų ratu.

Vertinimą atlikusių ekspertų vardas, pavardė, ir parašas

1. Egidijus Šerkšnas
2. Ieva Dženkauskaitė